

NEPOTREBUJEM CHVÁLY, ALE NEŽELÁM SI ANI PODRAZY A LŽI

Nikdy som sa netajila tým, že verím v ľudské dobro. Dodnes som túto vieru nestratila i keď na mojej životnej púti som sa už stretla so všeličím. Svojich občanov mám rada bez rozdielu, lebo sú moji. A či sa to už niekomu páči alebo nie, nesiem často krát zodpovednosť nielen za obec, ale aj za nich. Mimochodom, nie zanedbateľnú. Aby ste ma nepochopili zle! Nevyvyšujem sa nad nikoho z titulu mojej funkcie, lebo tá mnou často opakovaná veta, že „starosta by mal byť sluhom, nie pánom“ má určite svoje opodstatnenie. Nebyť Vás občanov a Vašej vôle, nemohla by som byť starostkou šiestnásť rok. Povahy nás ľudí sú rozmanité, presne tak ako naše schopnosti. Každý podľa svojich možností, daností, chuti i vôle ich využíva vo svojom živote. Niektorí sa okrem zamestnania realizujete doma, zveľadujete Váš príbytok, záhradku, pestujete rastliny pre úžitok i pre potešenie. Patríte medzi tých šťastných, lebo najdôležitejší je pre Vás Váš domov. Niektorí ste zas iní. Naplňa Vás práca doma, ale aj spoločenský život. Ste aktívni napr. v našich kultúrnych a športových zoskupeniach, alebo svojou činnosťou prispievate k rozvoju duchovného diania v obci. Ochotne a nezištne. Žijú tu v našej dedinke však aj takí, ktorí sú veľmi negatívne naladení. Čo spôsobilo toto nepríjemné smerovanie ich života, že neustále repcú, sú nespokojní, udávajú, ohovárajú dokonca v prítomnosti takých ľudí a na takých miestach, že to hraničí až s neslušnosťou a zákernosťou, to je ťažko pochopiť. Nebránim sa kritike, žiaden človek nie je dokonalý, ale keby som všetko robila zle, tak ako to tvrdia niektorí z nich, asi by som

Výstavba kanalizácie je prioritou. Záber z kontrolného dňa

nebola šesťnásť rokov Vašou starostkou.

DEDIČSTVO AKO NASCHVÁL

Obec som v r. 2003 prebrala so stavom na obecnom účte v takej výške, že suma stačila pokryť poplatok za energiu (plyn, elektriku) na jeden mesiac a s úverom v sume 6 miliónov slovenských korún. Bolo ho potrebné samozrejme splácať. Banka mi neposkytla úverové prázdniny z toho dôvodu, že som začínajúca starostka. A nech som už bola v tom čase akákoľvek naivná a pozitívne naladená, ani som to neočakávala. Pomaly čas plynul a robili sme menšie veci, také na aké nám stačili finančné prostriedky. Veď snáď všetci poznáte to príslovie, že kde nič nieto, ani smrť neberie. V jeden mesiac v začiatkoch môj-

ho pôsobenia vo funkcii starostky bola naša finančná situácia taká, že po splatení všetkého, čo bolo potrebné, nám zostalo na obecnom účte 180 korún. Každý, kto má triezve uvažovanie sa dovtípi, že s takým množstvom financií sa zárazy robiť nedajú. Napriek tomu sme realizovali verejné obstarávanie na druhú etapu výstavby obecného vodovodu. Po výbere dodávateľa prešli všetky povinnosti spojené s touto stavbou na Stredoslovenskú vodárenskú spoločnosť. Bolo to nariadenie z Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, nie moje. Jednoducho začali pri pridelovaní finančných prostriedkov na výstavbu vodovodov z fondov EÚ platiť nové pravidlá. Obce nemohli byť už

ich konečnými prijímateľmi len veľké vodárenské spoločnosti. Ak sme chceli začať vodovod dokončiť, nebola iná možnosť, len to prijať. Už si ani nechcem spomínať na všetky problémy a peripetie, ktorým bolo treba čeliť kvôli výberu zdroja pre náš obecný vodovod. Ja som ho isto nevybrala. V tom čase, keď sa to udialo, som v našej obci pracovala ako kulturná referentka. Vždy však tvrdím, že môže byť radi, že ho máme. Hoci je často sponchybný a niektorými z Vás kritizovaný. Voda je totiž najvzácnejším artiklom na Zemi a treba si ju vážiť, chrániť, nereptať a ďakovať Bohu, že nežijeme na Sahare. Nie je zanedbateľný aj sa-

pokračovanie na str. 2

VŽDY VYHRÁVA POLHORA

Strana 2

O SVADBÁCH NA ZBOJSKÁCH...

Strana 4

AKO SA ŠIJE RADOŠŤ PRE DETI

Strana 5

KTO ČAKÁ ŽE TO VZDAJÚ, MÁ SMOLU...

Strana 7

NEPOTREBUJEM CHVÁLY, ALE NEŽELÁM SI ANI PODRAZY A LŽI

pokračovanie zo str. 1

motný fakt, že cena za odobratý kubík vody 40 centov je v našej obci najlacnejšia na okolí. Mnohí z Vás sú s obecnou vodou nespokojní už len preto, lebo je čistená. Keď však nastane situácia, že Vaše suchrové vodovody sú buď poruchové, alebo nestacia svojou výdatnosťou, vtedy ste aspoň v kútiku duše vďační za to, že máte aj tú našu obecnú, alebo sa môžete aj teraz po mnohých rokoch kedykoľvek na ňu pripojiť.

O MENŠÍCH PROJEKTOCH

Vyjadriť sa k nim len v skratke. Urobili sa niektoré cesty, rekonštruovali sa priestory Spojenej školy, postupne sa obnovili sociálne zariadenia v kine, klube dôchodcov, došlo k náteru striech obecných budov, k príprave učebni materskej školy, ktorú sme zlúčili spolu so základnou a umeleckou školou do jedného areálu. Vďaka húževnatosti a schopnostiam pani riaditeľky Tereňovej, ktorá denne pokračuje vo zveľaďovaní našej školy, sa z nej stáva dôstojné a veľmi príjemné miesto pre výchovu našich detí. Onedlho pribudnú v areáli školy dve nové ihriská. Multifunkčné a detské. Získali sme na ne podporu z Úradu vlády Slovenskej republiky. Taktiež sa upravil starý cintorín, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou, nádvorie v novom cintoríne a estetické za-

bradlie. Okolo ihriska sme vybudovali rigoly a budeme onedlho v ich realizácii pokračovať na ulici Pod Poľanou a tiež na ulici Športovej smerom k železničnej trati. Poslednou rekonštrukciou prešla kuchyňa v Klube dôchodcov a tiež schodište a chodba. Dostali sme finančné prostriedky na zateplenie a výmenu okien obecného úradu, stále ešte trvá proces kontroly verejného obstarávania, keďže ide o peniaze z fondov EU. Predpokladaný začiatok je stanovený na 1.12.2018, samozrejme za predpokladu, že bude mierne na zimu. Ak nie práce začnú až v jarných mesiacoch v budúcom roku. Úspešný bol aj náš projekt na nákup kompostérov do každej našej domácnosti, aby sme sa vyhli zhromažďovaniu biologicky rozložiteľného odpadu na nepovolených miestach. Máme pripravenú projektovú dokumentáciu k územnému konaniu na rozšírenie vodovodu a kanalizácie na ulici Bány až po Hraškuľu. Momentálne prebieha geologický prieskum územia, kde bude umiestnená prečerpávací stanica kanalizácie. Po jeho ukončení začnem vybavovať územné a stavebné povolenie. Po ich vydaní sa obrátim so žiadosťou na Environmentálny fond, ktorý poskytuje finančné prostriedky na projekty menšieho rozsahu. Tento predstavuje dĺžku necelého kilometra. Píšem o týchto prácach v našich novinách pravidelne a informujem

občiansku verejnosť nie preto, lebo sa chcem chváliť, ale preto lebo je to moja povinnosť ako starostky. Mám ale pocit, že tí čo neustále kritizujú a spochybňujú prácu obce asi tieto noviny nečítajú. Naším najväčším úspechom je schválený projekt kanalizácie, ktorý je vo výstavbe teraz. Ani o tom sa nebudem veľmi rozširovať. Už som na túto tému v našich novinách písala neraz.

TAKŽE, EŠTE RAZ:

Pre obidve obce sme získali 15 miliónov EUR. Z našich rozpočtov vložíme do neho svojich 5 percent, ako je to zvykom pri európskych projektoch, každá obec 2,5 percenta zo sumy, ktorú sme dostali. Po prepočte je to 800 tisíc eur na dve polovice. Máte predstavu koľko kilometrov potrubia by sme položili do zeme za túto sumu? Ani nie celé dva kilometre, nie to dvadsať, ktoré potrebujeme odkanalizovať. Netreba preto počúvať tých, ktorí hovoria o predražených projektoch a šíria medzi občianskou verejnosťou nepokoj a dezinformácie. Mňa zaujíma suma, ktorú ja musím vynaložiť z obecného rozpočtu a nie to, akým spôsobom kto narátal cenu za náš kanál vo výške 15 miliónov. Ja ani pani starostka Tisovčíková z Michalovej sme to isto neboli. My s tým máme len starosti, prácu, neustále rokovania, kontrolné dni a okrem dobrého pocitu, že budú naše obce

konečne čisté, žiadne iné výhody. Ja okrem toho ešte aj obrovskú zodpovednosť, lebo žiadateľom finančných prostriedkov pre obe obce bola obec Pohronská Polhora. Na našom úrade prebiehajú všetky účtovné operácie, ktoré so stavbou súvisia a zabezpečujem Vás, že musia na chlp sedieť. Ak by v účtovníctve boli chyby, ministerstvo vykonané práce firmám neuhradí. Takto by som mohla pokračovať aj pri menších projektoch. Treba pozerieť na to, že obec vloží do ich realizácie vždy len svojich 5 percent a 95 dostane. Nevieť si šírenie nepravdy a spochybňovanie mojej práce a celého úradu ktorý vediem vysvetliť inak, len tak že je to závišť, nenávisť, a zlosť, lebo tí ktorí toto všetko šíria, nemôžu držať v rukách opraty obce. Známý citát "hlas ľudu, hlas Boží", vysvetľuje prečo. O tom kto držal, drží a bude držať tieto opraty predsa vždy rozhodujete Vy občania. V poslednej dobe mi z radov našej verejnosti bola často kladená otázka, či budem kandidovať v komunálnych voľbách, ktoré nás koncom tohto roka čakajú. Moja odpoveď znela, že treba v zdraví najskôr dožiť. Ak sa v zdraví dožijem novembra, tak kandidovať pôjdem. Potom bude všetko už len vo Vašich rukách, lebo ako som napísala, hlas ľudu, je hlas Boží....

Hyacinta Tyčiaková

VŽDY VYHRÁVA POLHORA

Pár slov chcem venovať mužstvu dospelých TJ Slovan Pohronská Polhora a hlavne sa im poďakovať za dôstojnú reprezentáciu obce na tohtoročnom Turnaji Troch Polhor, ktorý sa konal v Oravskej Polhore. To že sme skončili tretí nie je dôležité. Bolo pre nás čťou zúčastniť sa tohto podujatia, ktoré o tri roky oslávi už svoje polstoročie. Vzácná akcia, ľudia ktorí sa podieľali na jej založení, organizovaní a udržaní až do súčasnosti. Bez Vás ochotných hráčov by to však nebolo možné. Je samozrejme rozdiel hrať v osemnástich a hrať po tridsiatke, či štyridsiatke. O to viac si chlapi cením Váš prístup. Pred pár rokmi, keď sa už zdalo, že náš futbal zanikne, prišli ste a podržali mňa ako starostku i rodnú obec práve na Turnaji Troch Polhor tu u nás doma. Na tomto športovom podujatí sme víťazi všetci. Lebo sme svoji a spojení symbolickým krvným putom už veľmi dávno. Prajem Vám ešte veľa úspechov, radosť z hry i to, aby ste nezabudli, že vždy vyhráva Polhora.

Hyacinta Tyčiaková

Foto archív obce

Vľavo Michal Strnáľ, starosta Oravskej Polhory, vpravo Anton Šimčák, starosta Novej Polhory

Odkanalizovanie celej trasy P. Polhora- Michalová potrvá najmenej dva roky TO NIE JE AKO OKOPAŤ ZÁHRADKU

Výstavba kanalizácie sa začala v polovici mája. Úvodné práce v uličke, označenej v projekte ako L1 zhodou okolností vyhovujú aj zámerom obce. Tá bude totiž pokračovať s rekonštrukciou rigolov popri ceste ako pri futbalovom ihrisku, kde je už z časti hotová. O prvých poznatkoch z terénu, ale tiež o tom, že letný prach, jesenné blato a rozkopaná hlavná komunikácia určite o nejaký stupeň schladia počiatočnú eufóriu, hovoríme s **Ing. Ľuborom Vaňom**, stavbyvedúcim dodávateľskej firmy Combin Banská Štiavnica s.r.o.

Pohronská Polhora a Michalová sa konečne zbavia žump, septikov a ekologickej záťaže. Nejde totiž len o biologický odpad. Väčšina občanov, ktorí si uvedomujú aké množstvo chémie preteká potokom dnes a denne, má v problematike jasno a výstavbu víta.

„Zatiaľ som nepostrehol, že by im naša prítomnosť prekážala, alebo prudko zasahovala do bežného života obce. Do akej miery sa atmosféra zmení keď zúžime vozovku na hlavnej trase alebo začneme riešiť prípojky, to ešte len uvidíme. V každom prípade sa treba zmieriť s faktom, že je to náročná práca, a aj keď nenastane niečo nepredvídateľné, minimálne dva roky potrvá.“

Na realizácii diela participujú Vodohospodárske stavby Bratislava a vaša firma. S akým podielom prác?

Máme to pol na pol. Celková dĺžka siete je dvadsať kilometrov, čiže každý vybuduje trasu dlhú 10 km.

Combin je súčasne zainteresovaný aj na výstavbe kanalizácie v Čiernom Balogu. Sú tamajšie geologické podmienky zrovnateľné s pohorskými?

„Na Balogu ešte stále nemáme ukončené práce. Ono sa to nezdá, ale je to obrovská obec s náročnými pasážami a skalnatým podložím. Predpokladám, že to bude veľmi podobné aj v Polhore. Napriek tomu, že sa robí geologický prieskum zrazu, na krátkom úseku zistíte, že je všetko inak. Narazíte na skalu o ktorej nevíte, či sa dá rozbiť, stiepať, prosto nastáva časový

Ing. Ľubor Vaňo

sklz, „padá“ denná norma. Záleží tiež na projektantovi, akú predstavu o riešení siete má. Napríklad keď ide o lokalitu s vodným tokom pri ktorom ide súbežne komunikácia s radom rodinných domov. Konkrétny príklad Pohronská Polhora-Michalová. Či to bude riešiť stokou v ceste a jednotlivé domy sa popripájajú, alebo sa rozhodne pretláčať potrubie popod koryto k stoke na druhej strane brehu, či spojí niekoľko domov, alebo odkanalizuje každý zvlášť. Na balockom Čiernom Hrone sme robili pretlakky niekoľkokrát. Bolo to tam veľmi tvrdé.

Cestu pre rúry preráža špeciálny stroj. Čo však istí, že uložené pod korytom udržia nielen tlak bežnej hladiny, ale aj masu vody po privalových dažďoch. Prosto, čo zaručuje, že ich to nezdeformuje a ostane priechodné?

Túto funkciu zabezpečuje oceľové potrubie, tzv. chránička. Až do nej sa vsúva plastová rúra odvádzajúca odpad z jedného či viacerých rodinných domov a verejných budov. Je to absolútne spoľahlivá technológia.

Už v úvode ste naznačili, že zatiaľ idú práce hladko. Platí to aj o kontakte s ľuďmi?

Až na krik len kvôli tomu, že si náš človek dovolil oprieť lopatu o plot pri istom dome, o žiadnom inom konflikte neviem. Nájdu sa aj takí čo nepripustia, aby mali kanalizačný poklop pred domom. Ale väčšina ľudí sa správa ústretovo. Keď kope-

me v ich ulici pohostia, uvaria čaj, ponúknu kávu. Chlapi to oceňujú hlavne v chladnom počasí.

„... a napriek hustej robote nepočuť, že by škaredo hrešili“. Až takto hodnotia vašich ľudí v Polhore.

To je príjemný poznatok.

Prípád s pozemkom asi do tej kategórie nepatrí. Môžete priblížiť o čo vlastne išlo?

Sú terény, kde by samospád na odvádzanie splaškov nestačil. Musíme postaviť čerpaciu stanicu, ktorá výtlačkom výškový rozdiel preklenie. Obyčajne ich staviame na parcelách obce. Nájde sa ale človek, ktorý tvrdí, že je to jeho pozemok a stavbu nepovolí. Keď potom príde geodet, ktorý v jeho prítomnosti vytyčí trasu vyjde najavo, že si „dotknutá strana“ tak trochu rozšírila majetok. Skrátka, občan posunul hranicu vo svoj prospech. V prípade, že niet inej možnosti, ako vybudovať čerpaciu stanicu na súkromnom, obec to rieši s vlastníkom formou nejakej kompenzácie. Pripomínam ale, že nejde o prípad z Pohronskej Polhory. Tu totiž čerpacie stanice stavať nebudeme. Nie sú potrebné.

Čistiareň odpadových vôd pre celú dvadsaťkilometrovú sieť bude v Michalovej. V akej vzdialenosti od prvého domu?

Zhruba sto metrov.

To nie je veľa. Ľudia, ktorí bývajú v bezprostrednej blízkosti sa určite obávajú, že ju budú cítiť.

Hoci dnešná technológia maximálne eliminuje dôsledky spracovania odpadových vôd férovo treba povedať, že nejaké zhoršenie kvality občas zaznamenajú. Pach chémie pocítia najmä pri nízkom atmosférickom tlaku.

Neviem, či je verejnosti dostatočne známe, ako sa napríklad riešia prípady keď z nutnosti, alebo nechtiac narušíte zámkovú dlažbu či inak upravené priestranstvo pred domom majiteľa.

O tom sa nediskutuje. Musíme to dať do pôvodného stavu.

Alžbeta Kyselová

Foto archív obce

VEDELI STE, ŽE...

2. augusta 2018 uplynie 76 rokov od požiaru, ktorý zničil v našej obci množstvo domov a hospodárskych budov. Zachvátil obidve strany Hlavnej ulice od vyšného konca až takmer po kostol a povyše neho sa ako zázrakom zastavil, keď mu oproti s monštranciou v rukách kráčal miestny správca farnosti Vojtech Čunderlik.

• • •

Rovnaký počet rodín, ktoré prišli na naše územie v r. 1786 z jedenástich oravských obcí, odišlo zhodou náhod aj v novembri 1942 na východné Slovensko, kde dostali od štátu pôžičky na výstavbu rodinných domov. Tohto roku oslavuje Nová Polhora 75 rokov od svojho založenia.

• • •

Naša obec mala najviac obyvateľov v čase II. svetovej vojny. Bolo ich niečo cez 2 tisíc.

• • •

Názov Pohronská Polhora obec dostala až v r. 1948. Dovtedy sa nazývala Polhorou.

• • •

Veľké záplavy v roku 1974 spôsobili škody aj u nás. Na ulici Rohozná podmylo most.

• • •

Jedna z etáp Medzinárodných cyklistických pretekov mieru 1979 mala štart v Pohronskej Polhore.

• • •

Požiar v roku 1980 sa podarilo včas uhasiť. Zasiahol len tri hospodárske budovy. Pripravili HT a EV

Kvalitné služby a nádherné prostredie lákajú čoraz viac O SVADBÁCH NA ZBOJSKÁCH VEDIA UŽ AJ V AFRIKE

Prvú veľkú akciu v pôvodných priestoroch si vyžiadali Doprastaváci, ktorí robili na rekonštrukcii cesty smerom na Tisovec. Prišli s tým, že by chceli na Zbojskách osláviť záver roka. Pritom v bývalom senníku nebolo v tom čase zhola nič Střecha a betónová podlaha. Personál začal narýchlo zháňať stoly, zbíjať lavice. Čechina na stenách to trochu zútnila. Nasledovala podobná požiadavka z Michalovej od firmy Lubtec, potom krojovaná zábava pre dvesto ľudí... Ako to dospelo až k svadbám hovoríme s Andreou Vlčkovou, manažérkou rodinnej firmy Salaš Zbojská.

Na myšlienku, že by sa mohli u vás ľudia ženiť a vydávať prišiel kto z rodiny?

O tom vôbec nepadla reč. Ostatne, na takú dôstojnú záležitosť ako svadobná hostina sme neboli vybavení. Začali sme o tom uvažovať až keď nás oslovil pár z Rohoznej. Bola to prvá svadobná hostina na Zbojskách. Pamätám sa, že sme v hale rozložili balíky sena a kónské sedlá. Vedeli sme totiž, že sa obaja venujú koňom a jazdeckvu. Všade sme rozmiestnili slnečnice. Prakticky od vtedy robím kvetinovú výzdobu podľa aktuálneho ročného obdobia. Samozrejme, ak nemá nevesta či rodina inú predstavu. A potom sa to rozbehlo. Jedna svadba za druhou. Ani som sa nenazdala, a mala som kalendár objednávok plný.

Takže, koľko svadobných hostín ste doposiaľ pripravili?

Dá sa to s dostatočnou presnosťou vypočítať. Keď zoberieme do úvahy mesiace apríl až november a počet sobôt, vychádza to na tridsať päť ročne. V zimných mesiacoch záujem klesá. Podľa mňa neopodstatnene. Svadba, keď je všetko biele je náhodou krásna ako z Perinbaby.

Zrejme sa na to nepozeráte ako mestský človek. Toho rozhodí desať stupňov pod nulou a trochu člapkanice...

Niečo na tom bude, lebo zatiaľ sme mali v zime iba jedinú avšak

Ad'ka Vlčková

pomaličky nám pribúdajú rezervácie aj na zimné mesiace. O obdobie jar- leto však záujem neustále stúpa. Už sme napríklad prestierali na stredu, i na piatok. Pár jednoducho nástojil, že chce mať svadbu u nás, hoci sme mali soboty totálne naplnené. Bolo mu jedno kedy, hlavne nech je na Zbojskách. V tom sa vieme prispôbiť. Počet hostí je však limitovaný na stotridsať.

Prečo? Na to aby ste ho zarovali na dve stovky kapacity predsa máte. Nevadí vám, že z podnikateľského hľadiska idete vlastne sami proti sebe?

Svadba je významný životný krok. Mala by byť výnimočným a príjemným zážitkom pre všetkých, čo sa jej zúčastnia. Nechceme, aby sa ľudia tislí ako sardinky. V natrieskaných sálach, kde si pri stoloch navzájom prekážajú a nepočujú vlastný hlas je v podstate jedno ako je čo vyzdobené. Všetko sa stráca v neprehľadnosti a to by som nedopustila.

Odkedy nie je problém pracovať alebo študovať v zahraničí, počet národnostne zmiešaných manželstiev vzrástol aj na Slovensku. Už ste robili svadobnú hostinu pre medzinárodné osadenstvo?

denstvo?

Niekoľko. Nedávno sme tu mali slovensko-anglický pár z Londýna, ženicha z Chicaga, a iba pred pár dňami šesťdesiat hostí z Juhoafrickej republiky. Nevesta pochádza z Prievidze. Jej rodičia však naše služby už dávnejšie poznali, výber teda nebol náhodný. Chodili k nám na zabíjačky aj na pobyt. Tento raz si zarezovali celý objekt a boli tu takmer týždeň.

V takých prípadoch je asi najpodstatnejšie menu...Ako to riešite?

Hlavné slovo má budúci manžel-ský pár, resp. nevesta (chlapi sa do takej úlohy spravidla nehrnú). Týždeň pred hostinou sa zídeme a na všetkom dohodneme. Od výzdoby, do akých farieb má byť ladená, výberu kvetín po hlavné jedlo. Chutné jedlá pripravuje šéfkuchárka pani Zuzana Trnavská. Môžem povedať, zatiaľ boli všetci hostia nadmieru spokojní. Nikdy neodišli bez vyjadrenia vďaka za to, že mohli svoj veľký deň prežiť práve u nás. Ešte som sa napríklad nestrela s párom, kto-

napríklad snažila presvedčiť nevestu, že tulipány sa do jej októbrovej svadby nehodia.

Vzhľadom na celkový charakter Salaša Zbojská je prirodzené, že ponúkate aj tradičnú odobierku, zavijanku, či starejšieho. Je o to záujem?

Zriedka. Mali sme však svadbu kde bol kroj pre všetkých predpísaným odevom. Nevesta mala krásnu partu, my sme im zariadili len zápis do matricy. Slovánsky obrad si organizovali sami. Bolo vidno, že je to skupina ľudí, čo žije v súlade s prírodou. Prišli s rojom detí, ktoré sa celý čas hrali vonku, behali po lúkach. Všetci boli nadšení okolím. Pár sa tu údajne mienu usadiť. Jediné, čo žienich namietal bola smotana ku káve. Bežné balenie v malých plastových téglíkoch. Chcel živú, z živého mlieka.

Pred vstupom do sály ste niekedy dávno urobili priestranú terasu s umelým trávnikom, sedením a hojdačkou. Pribudla tiež ďalšia svadobná brána. Návštevníci salaša sa pri nej radi fotografujú. To bol úspech?

Miesto pre civilné sobáše

rý by bol nepríjemný. Nikto z nich sa na nič nehral, vedeli oceniť prácu a ohotu personálu. Dokonca mám dojem, že sa u nás plní aj to čo sa párom na svadbách želá, „aby prišla mladá do roka do mlieka“. Dostávame množstvo oznámení, že sa vyplnilo. Mnohé mladé ženy naozaj krátko na to otehotneli.

Vrátime sa k výzdobe. Dnes nie je problém nakúpiť v lacných obchodoch za voz umelých kvetín, vázičiek, svietnikov, rôznych trblietavých čačiek a zapratať si nimi napríklad byt. Sála pre svadobné hostiny na Zbojskách je niečo, čo sa hneď tak nevidí. Prvky folklóru, elegancia, a vôbec sa to nebi-je. Kto je za tým?

My to máme asi v rodine. Aranžuje aj mamina, otec má slabosť pre drevo, ja som detailista. Na kvety máme dodávateľa a ako som už povedala, pri výzdobe rešpektujem ročné obdobia. To, čo práve kvitne, čo má svoj čas. Určite by som sa

níci salaša sa pri nej radi fotografujú. To bol úspech?

Nie. Služi pri civilných obradoch, ktoré sa konajú pod holým nebom. Zatiaľ som videla len brány z kovu a všetky v podstate rovnaké. Rozhodla som sa, že naša bude drevená, natretá na bielo a pomaľovaná slovenskými ornamentmi. Rozmýšľala som, že by to chcelo aj nejaký citát a vymyslela som tento „Hľadali sme šťastie, našli sme seba“. Predstavte si, že sa pri nej vyfotografujú manželja, ktorí sú spolu desaťročia. Čo viac treba?

Svadba je tak trochu chaos a stres. Často niekto na niečo zabudne. Stalo sa to aj u vás?

Podľa svadobných zvykov má mať nevesta na sebe niečo požičané. U nás to bol pre zmenu žienich. Dvadsať minút pred sobášom zistil, že oblek nechal doma. „Helfol“ mu kamarát.

Alžbeta Kyselová
Foto archív SZ

Sme svoji...

Monikine kostýmy by sa uplatnili aj na veľkých javiskách **AKO SA ŠIJE RADOŠŤ PRE DETI**

Po maturite chcela pokračovať v štúdiu na vysokej škole, no nakoniec si to rozmyslela. Uvedomila si, aký problém by mala s uplatnením v praxi. Všetky zaujímavé odevné podniky totiž zanikli. Profesiou však neopustila. Kto pozná jej prácu vie, že by to bola večná škoda. **Monika Krupová.**

Ste zamestnaná v krajčírskom salóne, máte rodinu a popri tom sa venujete rôznym aktivitám. Najmä s deťmi a pre ne. Vaše okolie vás pozná ako autorku mnohých masiek pre Rozprávkovú cestu okolo Lipianky. Pripravujete modely, sama ich šijete. Robí vám to radosť?

Rozmýšľala som, ako ich oprášiť a vrátiť do deja. Navrhla som projekt, ktorý sa s podporou a aktívnou účasťou Katky Pindiakovej, úspešne ujal. Tohto roku sme sa na rozprávkovú cestu vydali už po štvrtý raz.

Niektorí „herci“ prišli k v novej podobe. Napríklad Máša a s Medvedom. Čím sa riadite pri výbere postáv?

V prvom rade sa snažím, aby boli už na prvý pohľad autentické. Také, ako ich deti videli v ilustrovaných knihách alebo v televízii. Väčšinou ide o zvieratká a hlavných hrdinov z rozprávok, ktoré sú zvlášť obľúbené.

Vy ste zobrali na seba podo-

Dobří ludožrúti

Je to môj koníček, môj relax a možnosť stretávať sa partiou ľudí s podobnými záujmami. Robili sme napríklad výpravu pre tradičné fašiangové pochovávanie basy, čo sa však z obecných akcií vytratilo. Bolo mi ľúto, že masky ležia len tak bez úžitku po pôjdoch v škatuliach.

bu Baby Jagy. Perfektná maska a vtipný komentár, ktorý ste občas zaviedli do polohy pre dospelých spôsobil, že ste mali pred svojím stanovištom stále plno. Deti vás brali ako „živú,“ zapájali sa, ale vôbec nejavili strach.

Mnohé ma už poznajú. Už si zvykli

Ešte fotku s Mášou a Medvedom...

Veselá Ježibaba

z predchádzajúcich ročníkov, alebo najnovšie z Cesty ozubnicovou traťou do rozprávky. Váček vychádza zo stanice Tisovec, cieľ sú Zbojská, kde ich čakajú hry, súťaže a ďalšie atrakcie. Ale nie je to len o maskách. Dospelí predsa tiež potrebujú občas zresetovať, zabaviť sa, striasť zo seba tlak každodenných povinností a potom znovu prepnúť na bežný režim.

merne nákladná záležitosť, nie?

Čerpáme fakticky z domácich zdrojov. Sú to rôzne závesy, deky, kožušiny a zvyšky látok, ktoré by inak skončili v odpade, alebo ďalej zavádzali v skrinách. Napríklad tri prasiatka sú z darovaného angínu. Občas nám s materiálom vypomôžu aj naši známi a priatelia. Zvyčajne ich do toho zainteresujem keď chystáme niečo nové.

Záchranári v službe

Musí to byť nevšedný zážitok hlavne pre deti z miest. Máte čas vnímať ako to prežívajú?

Pre mnohé je zážitok už len kráčať po tráve alebo po blate. Horšie je, že majú často problém s prirodzeným pohybom. Nedokážu prejsť po vytýčených značkách. Niektoré sú pohybovo negramotné až človek žasne. Alebo zručnosť. Osem - desaťročný chlapec musel prísť až na Zbojská, aby po prvý raz chytil do ruky kladivo a klinec?! Od iného sa napríklad dozvieme, že má veľa peňazí a vy ste obyčajná ježibaba, ktorú si môže hocikedy kúpiť... Vtedy si poviete, veď ja mám vlastne doma anjelov!

Pokiaľ viem šijete masky iba v rozmeroch pre dospelých. Po-

Hovoríte prevažne v množnom čísle. Už v úvode ste naznačili, že sa na Lipianke a ďalších akciách podieľa partia kreatívnych ľudí. Figuruje v nej aj niekto z vašej rodiny?

Naše deti sa tohto roku premenili na „ludožrútov“, manžel bol za piráta. Spočiatku som ho trochu lákala, ale dnes s tým už nemá problém. Dokonca sa sám zaujíma kedy a kde zasa niečo pripravíme. Pokiaľ ide o zloženie skupiny, sú to učiteľia, bývalí divadelníci a folkloristi. Vzhľadom na charakter podujatí to považujem za bonus, pretože majú vzťah k deťom aj ku kultúre.

Alžbeta Kyselová
Foto autorka

UŽ NEVIEM, ČI JE TO DIAGNÓZA, ALEBO ŽIVOTNÝ ŠTÝL

Nedá mi pár vetami nereagovať na to, že aj napriek zákazu naďalej niektorí občania vyvážajú biologicky rozložiteľný odpad na zrušené kompostovisko. V podstate ani nemožno o kompostovisku hovoriť. Bola to len dočasná skládka zelene a lístia z verejných priestranstiev obce. Za také v žiadnom prípade nemožno považovať záhrady, dvory, či predzáhradky rodinných domov. Napriek tomu táto skládka nadobudla až neprijemné veľké rozmery. Zrušením, oplotením a následným uzavretím nelegálneho smetiska Podlipou vznikol pre mnohých problém. Kam umiestniť svoje nepotrebné veci, haraburdy rôzneho druhu, rozmerov a množstva. Neboli sme roky zvyknutí odpad separovať. Všetko sa hodilo do kukanádob a to, čo z nich už viditeľne trčalo, alebo po rôznych rekonštrukciách príbytkov zavádzalo, zaneslo sa radšej na spomínané smetisko. Potom prišli pokuty, sankcie, kontroly z Inšpekcie životného prostredia,

aj samotného Národného parku Muránska planina. Pre mňa vec pochopiteľná, veď títo ľudia si len robia svoju prácu a snažia sa vychovávať nás tak, aby litera zákona o životnom prostredí bola dodržiavaná.

POKUTY A SANKCIE

však musí znášať obec, nie tí, ktorí nepovolené skládky odpadu tvoria. A tak je to neustále dookola. Nehádzem všetkých do jedného vreca. Mnohí ste uvedomelí a slušní. Prídete sa opýtať, kde môžete odpad uložiť, prípadne už s hotovou požiadavkou objednať veľkoobjemový kontajner na súkromné účely.

Tak je to správne. Ja kontajner objednám, privezú Vám ho k Vášmu domu, alebo vložia priamo do dvora. Poplatok za odvoz však musíte znášať sami. Myslím, že aj to je pochopiteľné.

Chcela by som sa ešte dožiť toho, že by takto postupovali v našej obci všetci občania, ktorým sa z rôznych dôvodov nakopí v domácnostiach väčšie množstvo odpadu. Myslím, že nezastupiteľnú úlohu v tomto hrá výchova rodičov a tiež školy. Ako to máte zariadené doma, to netuším. Viem však, že vzdelávací program Spojenej školy v Pohronskej Polhore na tento problém pamätá vo veľkej miere. Častokrát možno deti upozorňujú svojich rodičov i starých rodičov, čo sa má, môže a nemôže robiť v súvislosti s udrжанím kvalitného životného prostredia. Preto ich pozorne počúvajte! Majú v tomto smere

oveľa viac vedomostí ako mnohí z nás, vďaka environmentálnej výchove a rôznym projektom, ktoré v škole absolvujú. Je úžasné, čo všetko naše deti vedia a ja verím, že tieto vedomosti raz zúročia v osobnom aj občianskom živote. Voda, kanalizácia, nové rigoly, okolitá príroda, žiadne fabriky, to všetko je predpokladom pre príjemný život v tejto obci v rokoch budúcnosti. Istý pán poslanec staršieho veku mi doporučil, že v týchto novinách sa nemám len chváliť, ale treba písať aj o tom, čo je v našej obci zlé a čo treba.

TAK TEDA PÍŠEM

Predložila som zámer s hotovou štúdiou na vybudovanie ekologického, moderného zberného dvora na mieste pôvodného. Takého, ktorý by centrum obce nešpatil, nezapáchal a neznepríjemňoval obyvateľom okolitých rodinných domov život. Išlo by opäť o projekt podporený 95. percentami Európskou úniou a svojich 5 percent by vložila obec. Tento návrh by však prešiel len za predpokladu, že by ho predložil zastupiteľstvu niekto iný, nie starostka. Treba predsa škodiť, hádzať poľená pod nohy čím viac a všetkými prostriedkami. Zvolebnieva sa... Keby sa mi bolo podarilo realizáciu tohto zámeru uskutočniť, už by ste nemali problém s tým, kde svoj odpad uložiť. Nebolo by treba do domácností objednávať veľkoobjemové kontajnery. Všetko by sa separovalo tam, v centre obce. Výhodou navrhnutého miesta sú vybudované inžinier-

ske siete (voda, električka, a kanalizácia) a dobrý prístup z hlavnej cesty. Nestretla som sa s pochopením. Sama môžem rozhodnúť len o použití prostriedkov do výšky 1000 eur. Takúto sumu mi "veľkodušne" odhlasovalo naše obecné zastupiteľstvo pri svojom nástupe po voľbách v roku 2014. Ja nepotrebujem bezuzdne nakladať s finančnými prostriedkami obce, ale fakt, že ako starostka môžem sama rozhodnúť len o použití takej nízkej sumy je pre mňa a z môjho pohľadu ponižujúci. O tom, že naozaj neehospodárime zle svedčí stav obecného účtu, na ktorom sa nachádza momentálne 426 tisíc eur. Poťažujúci je aj fakt, že nemáme takmer žiadne úverové zaťaženie. Necelých 8 tisíc eur môžeme kedykoľvek splatiť Prima banke jednorázovo. Ušetrené finančné prostriedky však potrebujeme použiť na kanalizáciu. Z tisíc eur o ktorých môžem sama rozhodnúť isto ekologický zberný dvor nepostavím. Verím, že z nových komunálnych volieb vzíde obecné zastupiteľstvo, ktoré sa k tomuto projektu ešte vráti. Aby sme si rozumeli, nie všetci poslanci boli proti. Určite ešte bude čas a priestor zverejniť mená tých, ktorí pomáhali a neškodili. Sú medzi nimi určite aj ústretoví a mysliaci dopredu. Problém s umiestnením ekologického zberného dvora mali znova len takí, ktorí by chceli držať tie mnou už spomínané obecné opraty a už ich nedržia, alebo ešte nie...

Hyacinta Tyčiaková

KLÚČE OD MINISTERKY

V mesiaci júni prebrala v Banskej Bystrici starostka obce H. Tyčiaková za prítomnosti členov nášho Dobrovoľného hasičského zboru kľúče od protipovodňového vozíka z rúk ministerky vnútra Slovenskej republiky Denisy Sakovej. Je veľmi dôležité zvlášť v tomto období extrémnych zmien počasia mať takúto výstroj k dispozícii. V prípade mimoriadnej udalosti akou je povodeň, bude možné jej následky ľahšie znášať. Príves obsahuje elektrocentrálu na ktorú je možné napojiť osvetlenie v podobe dvoch reflektorov, tiež kalové elektrické čerpadlo. Okrem toho vozík obsahuje dve ďalšie benzínové čerpadlá, protipovodňové bariéry a tiež drobné náradie, motyky, lopaty, sekerky, krompáče a kladivá.

HT

KTO ČAKÁ ŽE TO VZDAJÚ, MÁ SMOLU...

Katka Jackuliaková a jej brat Erik sa venujú spoločnému tancu. Obaja sú žiakmi Dance School Juraja Fábera. Do vlaňajších letných prázdnin ešte tvorili dvojicu. O pár mesiacov neskôr už Katka novým partnerom Eliasom obsadili vrcholnú národnú súťaž, Majstrovstvá Slovenska v spoločenských tancoch 2018. Odniesli si z nich tri bronzové trofeje.

Široká medzinárodná porota, zastúpená odborníkmi z Talianska, Francúzska, Nemecka, Litvy, Rumunska a Ruska vysoko ocenila precízny výkon dvojice v každej zo súťažných disciplín. Organizátori rozdelili súťaž do troch miest. V Nitre sledovali diváci vystúpenie dvojíc v desiatich tancoch. Zhruba o tri týždne (3. marca 2018) sa Katka s Eliasom presunuli do Popradu kde zabojovali o pódiové umiestnenie v latinskoamerických tancoch. V podobnom časovom odstupu sa konali aj Majstrovstvá Slovenska v štandardných tancoch. Úloha usporiadateľa pripadla tento raz Novým Zámkom.

PRETEKY S ČASOM

Keď sa povie, Jackuliakovci vyrástli, platí to po výkonnostnej aj fyzickej stránke. Ako pár sa však museli rozísť práve kvôli rozdielom v telesnej výške. Už na parkete nepôsobili esteticky. Tréner musel úspešne tanečnice vybrať rovnocennú náhradu. Katka priznala, že jej a napokon aj Eliasovi chvíľu trvalo, kým sa pohybovo zladili. „Ale keď nám už zostavy išli na sto percent, začali sme veriť, že na majstrovstvá pôjdeme. Niektorí boli sklamaní, ja som však išla tvrdo za svojim. Chytiť pódium, niektoré z troch prvých miest.“

Tieto deti robia Pohronskej Polhore reklamu aj keď to niektorí domáci spochybňujú. Preto, že tanečná škola nie je v obci a na žiadnej súťaži sa neuvádza odkiaľ súrodenci pochádzajú, nevidia dôvod, aby im obec sponzorsky prispievala...

PRE SVET SÚ SLOVÁCI. JE TO MÁLO?

Máme Sagana, Hamšíka, Škantárovcov, vynikajúce lyžiarky, hokejistov a ďalších úspešných športovcov. Ani jeden nenesí na drese nápis, že je zo Žiliny, Bystrice, Kežmarku ... Počul niekto z úst komentátora, že vývoj hry na trávniku sle-

duje reprezentačný tréner Ján Kozák z Matejoviec nad Hornádom? Za Saganom cestujú fanúšikovia tisíce kilometrov. Žije v Monaku, momentálne jazdí za nemecký tím Bora, je kráľom cyklistiky. Aby však dosiahol čím je dnes, potreboval

okrem húževnatosti, morálnu aj materiálnu podporu. Lebo tak ako stovky talentovaných slovenských chlapcov a dievčat, ani on neprišiel na svet so striebornou lyžičkou v ústach.

Úspešné deti vozí mama

ako povedala Katka.

Starostka obce Pohronskej Polhore sa rozhodla získať sponzorský príspevok pre rodinu inak, ako cez súhlas zastupiteľstva a obecný rozpočet. Katka a Erik Jackuliakovci sa po

vlastným autom na tréningy po mestách, kde má Fáber „filialky“. Šesť rokov nepoznajú prázdniny. Ako každý, kto chcel od malička niečo dokázať, nemajú fakticky žiadne detstvo. Pre niekoho krutá daň, pre iného cesta. Ísť tvrdo za svojim,

prvý raz predstavia aj domácejmu publiku. Vystúpia v programe tohtoročných Michalských hodov.

Aľžbeta Kyselová
Foto: archív rodiny

Projekty Materskej školy v Pohronskej Polhore podporené Nadáciou Volkswagen Slovakia

V materskej škole, ktorá je organizačnou zložkou Spojenej školy v Pohronskej Polhore, sme v čase od marca do júna 2018 v rámci projektu „Safari park deťom“ realizovali aktivity upriamené na zlepšenie okolia školského prostredia MŠ. Finančne tieto činnosti podporila Nadácia Volkswagen Slovakia sumou 470 eur. Rodičia detí na brigáde natierali hrové komponenty novými nátermi, pred budovou maľovali na asfalt plány pre det-

ské pohybové hry, pleli kvetinový záhon. Žiaci ZŠ zas pomohli obnoviť zeleninovú záhradku, vysadiť stromčeky, kríky. Následne deti MŠ zasadili do zeleninovej záhradky cibulku a iné priesady, do kvetinových záhonov vlastne vypestované priesady aksamietnice. Pretože dbáme o čistotu svojho životného prostredia, umiestnili sme do okolia dva vonkajšie smetné

Nadácia
Volkswagen Slovakia

koše. Zároveň ďakujeme Jozefovi Sujovi-Pumelovi za nové

nádherné drevené lavičky a tiež všetkým, ktorí nám pri realizácii tejto peknej myšlienky pomáhali.

Nadácia Volkswagen Slovakia schválila 1000 euróvú podporu aj na náš ďalší projekt „Na cestách vždy dobre pozeraj!“ Z poskytnutých peňažných prostriedkov zakúpime deťom nové

kolobežky a odrážadlá, prilby, tiež rôzne dopravné pomôcky, prostredníctvom čoho si deti budú môcť osvojiť dôležité pravidlá bezpečného správania sa v cestnej premávke. Na asfaltovej ploche v areáli školy vyznačíme zatiaľ len jednoduché dopravné ihrisko. Vďaka grantu získame aj nový digitálny fotoaparát pre potreby nielen spomínaného projektu.

Mgr. Monika Vlčková

DRŽME IM PALCE

Dievčenský spevácky zbor Cambiar la Música čaká v septembri významnú úlohu. Na Medzinárodnom festivale zborového spevu v Leviciach bude zastupovať Slovenskú republiku. V konkurencii ďalších zborov z krajín Vyšegrádskej štvorky, miešaného zboru z Poľska, ženského zboru z Maďarska a miešaného zboru z Českej republiky sa bude snažiť reprezentovať svoju krajinu a obec na čo najvyššej umeleckej úrovni.

Viva Polhorica bude letný hudobný festival

KONCERTY V KOSTOLE

V auguste sa v našej obci uskutoční letný hudobný festival, pod názvom Viva Polhorica, ktorý sa bude skladať z troch koncertov (12.8., 19.8. a 26.8.) so začiatkom o 18. hodine. Miesto festivalu, kostol sv. Michala sa tak počas troch dní stane koncertným priestorom. Vystúpia v ňom vynikajúci polhorskí hudobníci viacerých generácií, ako aj hostia, profesionálni umelci. Podnetom pre autorky festivalu, Martu Kurajdovú a Veroniku Veverkovú bol fakt, že Pohronská Polhora a tiež Michalová sú kultúrne mimoriadne bohaté obce. Rozhodli sa preto ukázať obyvateľom, aké klenoty medzi sebou majú.

Veronika Veverková

